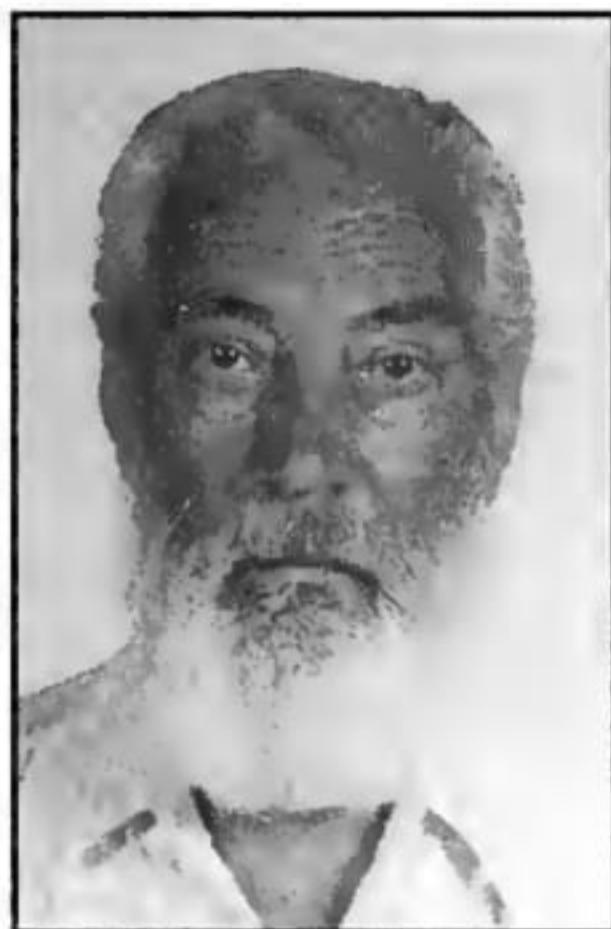

Проф. Благой Груев на 65 години

Петър БЕРОН

На 24 април 2001 г. навърши 65 години един от най-изтъкнатите български зоолози проф. Благой Груев. Достоен представител на пловдивската колеоптерологична школа, Благой Груев израсна като един от най-добрите европейски специалисти по бърмбарите от семейство Chrysomelidae. Големи са и заслугите му за развитието на биогеографията у нас и за преподаването на ентомология и биогеография.

Благой Андонов Груев е роден на 24 април 1936 г. в Пловдив. Завърши ж.п. училище в София (1956) и специалност биология на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (1966). Междувременно работи във Вагоностроителния завод в Дряново и в текстилен комбинат в Пловдив. От 1966 г. е асистент в Пловдивския университет, от 1969 г. - старши асистент, от 1973 г. - главен асистент, от 1979 г. - доцент и от 1989 г. - професор. През 1971 г. защитава кандидатска дисертация (доктор по биология) на тема „Фаунистични, таксономични и екологични изследвания на хризомелидите в Родопите“, а през 1987 г. - докторска дисертация на тема „Фауна и зоогеография на подсемейство Alticinae (Chrysomelidae, Coleoptera) на Балканския полуостров“. От 1985 до 1989 г. е бил заместник декан на Биологическия факултет в Пловдив, а от 1993 до 1999 г. - декан на този факултет. Чете лекции по обща биогеография, по зоология на безгръбначните, както и специалния курс „Принципи на зоологическата таксономия, систематика и класификация“.

Зад тези сухи данни се крие един необикновено плодотворен живот. Още от първата си публикация през 1964 г. в съавторство с ръководителя на кандидата проф. П. Ангелов и с по-нататъшния си дългогодишен съратник Васил Томов, Груев се посвещава на изучаването на голямото семейство на листоядите (Chrysomelidae). На това семейство са посветени повечето от неговите над 150 научни труда, които изграждат авторитета му на специалист по семейството в мащаб на цяла Палеарктика. Постепенно Груев и Томов се сдобиват с представителна колекция, която включва много типуси и редки видове от разни страни. Част от нея Бл. Груев депонира в Националния природонаучен музей при БАН, с което значително обогати неговите ентомологични колекции.

Списъкът на трудовете на Бл. Груев респектира, и то не само нас, неговите колеги и приятели. Той е член и на Германското ентомологично дружество и е високо уважаван сред специалистите. Основните познания върху хризомелидите в нашата страна са обобщени в двата тома на „Фауна на България“: ГРУЕВ & ТОМОВ (1984, 1986; общо 607 стр.) и в каталога на Chrysomelidae в България (ГРУЕВ & ТОМОВ, 1998). Многобройните приноси върху хризомелидната фауна на другите балкански страни са обобщени в каталогите на Chrysomelidae на Македония (1998), Турция (1999), Гърция (1990), Румъния (1993), Кипър (1995) и Балканския полуостров (1992; монография от 512 стр.). От 1973 г. постепенно Груев разширява географския обем на изследванията си и публикува многобройни приноси върху хризомелидите на Югославия (всички републики), Турция, Гърция, Корея, Канарските и Азорските острови, Китай, Йемен, Унгария, Индия, Шри Ланка, Непал, Бирма, Тайланд, Виетнам, Афганистан, Ирак, Франция, Киргизия, Румъния, Кипър и др. страни.

Част от тези материали са събрани лично от него при пътуванията му из балканските страни, Русия, Украйна, Корея и Италия, други са му изпращани от много музеи в цял свят и не на последно място от Националния природонаучен музей в София. Скитайки из планините на света, винаги съм събирал с удоволствие тези красиви лъскави бръмбарчета с приятното чувство, че ще зарадвам един добър специалист и че материалът ще бъде оползотворен.

Освен многобройните приноси в областта на фаунистиката, съобщаването на нови хранителни растения, паразити, зоогеографски бележки и пр., Груев описва над 64 нови таксона, от които само 7 са синонимизирани по-късно. Един от първите е и новият род *Rhodopaea* Gruev et Tomov, 1968. Типовият материал от новите таксона е разпределен между повече от 30 музея. За десетина други таксона са предложени различни номенклатурни промени.

Част от публикациите на Бл. Груев са посветени и на други проблеми (на храната на гущерите, на Homoptera Auchenorrhyncha, на мухите от сем. Tachinidae и пр. Особено важни са приносите му към биогеографията. Освен специалните изследвания върху зоогеографията на Chrysomelidae, Груев публикува и редица статии с анализи на зоогеографските елементи на Балканския полуостров (субмедитерански, атлантически и пр.). Той е автор на учебник по биогеография, претърпял три издания (1988, 1994, 1999; последните две в съавторство с Б. Кузманов). Автор и съавтор е на учебници и ръководства по зоология. Негови са оригиналното биогеографско поделяне на България и оригиналната типизация на зоогеографските комплекси и фаунистичните елементи в България.

Многостранната научна дейност на Благой Груев прави чест на българската зоология и го издига между специалистите с международно значение. Приятелите му от Националния природонаучен музей му желаят добро здраве и много нови успехи.